Wojewoda
Warmińsko-Mazurski

Olsztyn, 23 października 2026 r.
SO-III.431.8.2026

Pan
Rafał Dąbrowski
Burmistrz Miasta Ostróda

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2026 r. poz. 158), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej", przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Stanu Cywilnego w Ostródzie wchodzącym w skład Urzędu Miejskiego w Ostródzie (NIP 741-00-10-958, REGON 000524430), adres siedziby: ul. Mickiewicza 24, 14-100 Ostróda.
W okresie objętym kontrolą funkcję Burmistrza Miasta Ostróda (kierownika jednostki kontrolowanej) pełnił Pan Rafał Dąbrowski, który na stanowisku pozostaje od 7 maja 2024 r.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny Wydziału Spraw Obywatelskich Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:
1) Anna Chojnowska – starszy inspektor wojewódzki, przewodnicząca zespołu kontrolnego, posługująca się legitymacją służbową nr 4/2025 wydaną przez Dyrektora Generalnego Urzędu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr WK-I.0030.734.2026 z 4 sierpnia 2026 r. wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.

2) Magdalena Michalczewska – starszy inspektor wojewódzki, członek zespołu kontrolnego, posługująca się legitymacją służbową nr 3/2023 wydaną przez Dyrektora Generalnego Urzędu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr WK-I.0030.733.2026 z 4 sierpnia 2026 r. wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego;

Kontrolę rozpoczęto 11 września 2026 r., a zakończono 25 września 2026 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod nr 3/2026.

Kontrola obejmowała wykonywanie przez Urząd Stanu Cywilnego w Ostródzie w okresie od 1 lipca 2025 r. do 30 czerwca 2026 r. zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w obszarze rejestracji stanu cywilnego oraz zmiany imion i nazwisk.

Kontrolę problemową przeprowadzono na podstawie art. 2 ust. 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2026 r. poz. 158) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2025 r. poz. 428) w związku z art. 6 ust. 1 i art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U. z 2026 r. poz. 393) oraz art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz.U. z 2021 r. poz. 1988).

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się **pozytywnie.**

I. Organizacja Urzędu Stanu Cywilnego w Ostródzie.

Urząd Stanu Cywilnego w Ostródzie (dalej USC) stanowi komórkę organizacyjną Urzędu Miejskiego w Ostródzie. Z ustaleń kontroli wynika, że na stanowisku kierownika USC zatrudniona jest Pani Aniela Danowska. Zastępcą Kierownika USC jest Pani Kamila Odolińska. Ponadto w okresie kontrolnym osobą upoważnioną do wydawania odpisów aktów stanu cywilnego i zaświadczeń o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych oraz zamieszczania przypisków była Pani Magdalena Kosecka, inspektor Urzędu Stanu Cywilnego.

Z ustaleń kontroli wynika, że kierownik USC i jego zastępca posiadają odpowiednie wykształcenie i staż pracy w administracji publicznej określony w art. 8 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (dalej jako „p.a.s.c.”). Na podstawie oświadczenia Burmistrza Miasta Ostróda ustalono, iż ww. osoby spełniają również przesłanki z art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz art. 8 ust. 2 p.a.s.c. Bezpośredni nadzór nad USC pełni Burmistrz Miasta Ostróda.

Warunki lokalowe USC

Urząd Stanu Cywilnego w Ostródzie mieści się na parterze budynku Urzędu Miejskiego w Ostródzie z siedzibą przy ul. Mickiewicza 24, 14-100 Ostróda. Lokal składa się z pięciu pomieszczeń: gabinetu Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego, pokoju Zastępcy Kierownika USC, pokoju obsługi interesantów, archiwum oraz sali ślubów. Na sali ślubów umieszczone jest godło z wizerunkiem orła białego w koronie. Pomieszczenie umożliwia zawarcie związku małżeńskiego w formie uroczystej.

Księgi stanu cywilnego oraz akta zbiorowe i formularze przechowywane są w odrębnym archiwum. Stan techniczny ksiąg jest dobry. Segregatory z aktami

zbiorowymi nie są przepełnione, co umożliwia wpinanie wpływających dokumentów na bieżąco, bez groźby zniszczenia dokumentów. Dokumenty w aktach zbiorowych prowadzonych do aktów stanu cywilnego, które nie były gromadzone jako dokumenty elektroniczne zostały oznaczone numerem i datą sporządzenia aktu zgodnie z § 43 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 1351).

Z informacji przekazanych przez kierownika jednostki wynika, że dostęp do pomieszczeń USC jest rejestrowany.

II. Sporządzanie aktów stanu cywilnego

W okresie objętym kontrolą w USC Ostróda sporządzono 900 aktów stanu cywilnego, w tym: 744 w trybie zwykłym i 156 w trybie szczególnym. Weryfikacji poddano prawidłowość sporządzenia 136 wybranych aktów, z czego 96 dotyczyło trybu zwykłej rejestracji oraz 40 aktów trybu szczególnego.

Tryb zwykły rejestracji

Ustalono, że akty zostały sporządzone prawidłowo, z zachowaniem wymogów i terminów określonych w p.a.s.c. We wszystkich sprawach zgodnie z art. 47 ust. 1 p.a.s.c. po sporządzeniu aktu wydano z urzędu za pokwitowaniem odpis skrócony aktu.

W przypadku małżeństw zawartych w formie cywilnej przed kierownikiem USC akty małżeństwa sporządzono prawidłowo, na podstawie protokołu przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński w sposób określony w art. 1 § 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (dalej jako k.r.o.).

W przypadku ślubu obywatela polskiego z cudzoziemcem do zawarcia związku małżeńskiego przedłożone zostały wszystkie dokumenty wymagane art. 79 ust. 1 ustawy p.a.s.c.

Ustalono, że gdy małżeństwa zawarte były w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 k.r.o. (forma wyznaniowa), zgodnie z p.a.s.c. podstawą sporządzenia aktu małżeństwa było zaświadczenie stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa oraz zaświadczenie stwierdzające, że oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności duchownego. Dokumenty te zostały dostarczone przez duchownego do USC w terminie określonym w art. 8 § 3 k.r.o. Na zaświadczeniu widnieje data wpływu dokumentu do urzędu. Ponadto stwierdzono, że na wniosek nupturientów kierownik USC udzielał ślubów poza lokalem i w tych przypadkach pobrał stosowną opłatę skarbowa. Wskazane miejsca zapewniały uroczyste przyjęcie oświadczeń.

Akty zgonu w trybie zwykłym sporządzone zostały prawidłowo, w terminie określonym w art. 92 ust. 1 p.a.s.c., na podstawie karty zgonu i protokołu zgłoszenia zgonu. Zgłoszenia zgonu dokonały osoby uprawnione do pochówku na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych.

Stwierdzono, że wszystkie zmiany danych wynikające z kontrolowanych aktów stanu cywilnego zostały zarejestrowane w rejestrze PESEL.

Tryb szczególny rejestracji

Ustalono, że akty sporządzone zostały w drodze rejestracji zdarzenia za granicą (art. 99 p.a.s.c.), transkrypcji zagranicznego dokumentu stanu cywilnego (art. 104 p.a.s.c.) lub odtworzenia treści aktu (art. 109 p.a.s.c.). Podstawę wpisów stanowiły oryginalne dokumenty zagraniczne wraz z tłumaczeniami przysięgłymi na język polski lub odpisy wydane na drukach wielojęzycznych. Pełna dokumentacja została prawidłowo włączona do akt zbiorowych, a w adnotacjach zamieszczono wymagane informacje o podstawie prawnej sporządzenia aktów.

We wszystkich zbadanych przypadkach kierownik USC dokonał aktualizacji danych w rejestrze PESEL.

III. Zmiany w aktach stanu cywilnego (sprostowania, uzupełnienia, unieważnienia aktu oraz oświadczenia).

W okresie objętym kontrolą w USC Ostróda dokonano 226 czynności materialno-technicznych skutkujących sprostowaniem, uzupełnieniem lub unieważnieniem aktu.

Kontroli poddano 30 wybranych spraw, w tym: 10 sprostowań aktu, 15 uzupełnień aktu oraz 5 unieważnień aktu. Z badanej próby wynika, iż czynności w aktach stanu cywilnego zostały dokonane prawidłowo i a zmiany właściwie odnotowane poprzez dołączenie do aktów stosownych wzmianek.

Oświadczenia

W ramach czynności kontrolnych zbadano również prawidłowość przyjmowania przez kierownika USC oświadczeń. Weryfikacji poddano 12 spraw dotyczących oświadczenia o uznaniu ojcostwa, 7 spraw dotyczących powrotu rozwiedzionego małżonka do nazwiska noszonego przed zawarciem małżeństwa (składanych w trybie art. 59 k.r.o.) oraz 1 sprawę nadania dziecku nazwiska męża matki. Ustalono, że we wszystkich przypadkach oświadczenia zostały przyjęte prawidłowo do protokołu oraz właściwie odnotowane w aktach stanu cywilnego. W przypadku oświadczeń o powrocie do wcześniejszego nazwiska potwierdzono, że zostały one złożone w ustawowym terminie liczonym od daty uprawomocnienia się wyroku rozwodowego.

Badaniem objęto także 11 spraw, w których na podstawie orzeczenia polskiego sądu dołączono do aktu stanu cywilnego wzmiankę o rozwodzie oraz 4 spraw uznania rozwodu na podstawie orzeczenia sądów zagranicznych. W tym zakresie nie stwierdzono żadnych błędów.

IV. Wydawanie dokumentów z rejestru stanu cywilnego.

W okresie objętym kontrolą do USC Ostróda wpłynęło 4934 wniosków w sprawie wydania odpisu aktu stanu cywilnego. Kontroli poddano 60 wybranych spraw. We wszystkich zbadanych sprawach, żądane odpisy wydano na wniosek złożony na piśmie przez podmiot uprawniony do jego uzyskania zgodnie z art. 45 ust. 1 p.a.s.c. We wnioskach wnioskodawcy wskazali podstawę i cel wydania odpisu. Odpisy wydano za pokwitowaniem odbioru i po uiszczeniu stosownej opłaty skarbowej, jeśli była należna. W tym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości lub uchybień.

V. Przenoszenie aktów z ksiąg stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego.

W okresie objętym kontrolą do rejestru stanu cywilnego przeniesiono 3621 aktów stanu cywilnego, z czego kontroli poddano 60 wybranych przypadków. Ustalono, że w badanych sprawach przeniesienie treści aktów z ksiąg do rejestru stanu cywilnego zasadniczo dokonywane było prawidłowo, w zakresie danych wymaganych obecnie obowiązującą ustawą, a w księgach wpisano wzmianki o przeniesieniu aktów do rejestru.

W trzech przypadkach[1] stwierdzono jednak, że akty zostały przeniesione z błędnymi danymi. W związku z tym, że jeszcze w trakcie czynności kontrolnych prawidłowo dokonano ponownej ich migracji, powyższe zakwalifikowano jako uchybienie.

VI. Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie zmiany imienia i nazwiska.

W okresie objętym kontrolą Kierownik USC w Ostródzie wszczął 24 postępowania administracyjne w sprawie zmiany imienia lub nazwiska. Kontroli poddano 10 spraw.

W analizowanych sprawach postępowania zostały przeprowadzone prawidłowo, a zebrany materiał dowodowy należy uznać za wyczerpujący. Wnioskujący o zmianę imienia lub nazwiska uzasadniali przyczynę dokonania zmiany oraz odpowiednio udokumentowali powołane okoliczności. Sprawy zostały rozpatrzone na podstawie kompletnych wniosków.

Wydane decyzje spełniały wymogi formalne określone w art. 107 § 1 k.p.a. Na podstawie art. 107 § 4 k.p.a. odstąpiono od uzasadnienia faktycznego i prawnego decyzji. Strony zostały prawidłowo pouczone o ostateczności rozstrzygnięć oraz prawie wniesienia skargi do sądu administracyjnego.

[1] Akty nr 2815011/00/AM/1982/807349, 2815011/00/AM/1960/422605 i 2815011/00/AZ/1990/021970

Jednocześnie w toku kontroli stwierdzono nieprawidłowość polegającą na tym, że nie kierowano do wnioskodawców zawiadomienia o wszczęciu i zakończeniu postępowania na piśmie. Jedynie we wniosku zawarte było pouczenie, że dzień złożenia wniosku stanowi dzień wszczęcia postępowania, co nie stanowi właściwej formy informowania stron o wszczęciu. Ponadto w toku postępowania wyjaśniającego nie informowano stron postępowania na piśmie o ich obowiązkach i uprawnieniach, m. in. o obowiązku zawiadomienia organu o zmianie adresu do doręczeń, sposobie i formie wnoszenia pism do organu oraz możliwości wypowiedzenia się w sprawie przed wydaniem decyzji (art. 41 i 10 k.p.a.). Stanowiło to naruszenie obowiązku informacyjnego względem stron wynikającego z art. 9 k.p.a. oraz zasady pisemności wyrażonej w art. 14 § 1a k.p.a.

Z ustaleń kontroli wynika, że zmiany wynikające z decyzji zostały prawidłowo zarejestrowane w PESEL, a do właściwych aktów stanu cywilnego (urodzenia lub małżeństwa) dołączono stosowne wzmianki o zmianach imienia lub nazwiska.

Osobą odpowiedzialną za stwierdzoną nieprawidłowość jest Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Ostródzie realizujący sprawy.

Biorąc pod uwagę dużą liczbę spraw prowadzonych przez jednostkę kontrolowaną stwierdzono, że ujawnione błędy miały charakter wyłącznie formalny i incydentalny, dlatego też w ocenie kontrolujących nie wpłynęły istotnie na prawidłowość realizowanych zadań.

Do ustaleń kontroli, przedstawionych kierownikowi jednostki kontrolowanej w projekcie wystąpienia pokontrolnego, nie wniesiono zastrzeżeń.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o prowadzenie postępowań administracyjnych w przedmiocie zmiany imienia lub nazwiska z uwzględnieniem wszystkich reguł Kodeksu postępowania administracyjnego oraz uwag zawartych w pkt 11 treści wystąpienia.

Proszę Pana Burmistrza o poinformowanie mnie, w terminie 21 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykonania zalecenia, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARIŃSKO-MAZURSKI
Radosław Król
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/